

Herbezinning parlementair stelsel? Herinterpretatie artikel 50 Grondwet!

Citation for published version (APA):

van Vugt, E. (2017). Herbezinning parlementair stelsel? Herinterpretatie artikel 50 Grondwet! *Nederlands Juristenblad*, 2017(10), 642. Article 531.

Document status and date:

Published: 01/01/2017

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

Herbezinning parlementair stelsel?

Herinterpretatie artikel 50 Grondwet!

Artikel 50 Grondwet veronderstelt dat de Staten-Generaal, dus zowel de Tweede als de Eerste Kamer, het gehele Nederlandse volk vertegenwoordigen. Daarom is een herbezinning van het parlementair stelsel wat mij betreft ook, en misschien zelfs vooral, een kwestie van (her)interpretatie van deze representatiebepaling. Voordat de staatscommissie kan onderzoeken in hoeverre de Staten-Generaal hun vertegenwoordigende functie nog naar behoren uitoefenen, zal zij een beeld moeten hebben van wat deze representatiebepaling nu eigenlijk inhoudt.

Dit lijkt op het eerste gezicht heel vanzelfsprekend, en toch wordt de betekenis van artikel 50 nauwelijks geëxpliciteerd. Onzichtbaar was en is deze bepaling in de parlementaire discussies over het raadgevend en bindend referendum, terwijl de invoering daarvan op zijn minst een spanning oplevert met het vertegenwoordigend stelsel.

Artikel 50 laat echter voldoende vragen open: wat wordt er bijvoorbeeld onder 'het gehele Nederlandse volk' verstaan? Zijn dat de kiesgerechtigde burgers, of ook hun kinderen? En wat met de toekomstige generatie, de kinderen die nog geboren moeten worden? Betreft het daarnaast alle Nederlanders of ook niet-Nederlanders die zich in Nederland bevinden? En dan alleen zij die een recht om in Nederland te verblijven of ook degenen die

Artikel 50 Grondwet veronderstelt dat de Staten-Generaal het gehele Nederlandse volk vertegenwoordigen

een beslissing omtrent hun verblijf nog afwachten? Volgens natuurlijk de vraag wat 'vertegenwoordigen' betekent. Is dat het vertolken van de wil van de achterban of het optreden in het algemeen belang? En hoe wordt die wil of dat algemeen belang dan vastgesteld? Tenslotte rijst de vraag naar de Staten-Generaal: is de vertegenwoordiging door de Eerste Kamer een andere dan die door de Tweede Kamer? En waar wordt dat dan

door bepaald? Door een andere samenstelling, een andere manier van verkiezing? Wat rechtvaardigt dat onderscheid?

Mijn oproep aan de staatscommissie is dan ook dat zij, voordat zij gaat toetsen of het parlementair stelsel nog functioneert eerst expliciet maakt hoe zij artikel 50 verstaat. Niet ondenkbaar is daarbij dat de Staatscommissie op basis van haar bevindingen constateert dat de betekenis van artikel 50 veranderd is: dat de parlementaire vertegenwoordiging van weleer niet meer volstaat en thans aan andere maatstaven dient te voldoen.

Voorts zal eventuele kritiek op de aanbevelingen van de Staatscommissie kunnen volgen uit een andere visie op de betekenis van deze artikel 50: bij gebrek aan een constitutioneel hof houden we dan in ieder geval de constitutionele dialoog gaande, en dat is, hoe je het ook wendt of keert, winst voor onze sobere constitutionele cultuur. •

Eva van Vugt LLM (promovenda, Tilburg University)